

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1.º NÚM. 92

BARCELONA: DIMARS 4 DE ABRIL DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre... 1 pta. al mes)
ESPANYA... 4 pta. trimestre
Paquet de VINGTINCH NÚMEROS... 75 cèntims
Anuncis, esquelas, remittes y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a las sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinata.

Anuncis del dia
Sant Isidoro, arquebisbe de Sevilla.—B. P. en lo Carme
Sants de dom: Sant Vicens Ferrer, confessor.
Quaranta horas: Continúan a la Cofradia de la Guardia y Oració, a Sant Jaume.—S'expone a las vuit del matí y se reserva a las sis de la tarde.—Demà seguiran a la mateixa Cofradia.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostra Senyora de la Providencia, a lo Pi, privilegiada.
La Missa d'avuy: Re de festa.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D. E. Lozano.— 3 abril
Horas d'observació: 6 matí; 3 de la tarde.—Barómetro a 0 y al nivell del mar: 1074; 1092.—Temperaturas: Máxima: 20° sol; 17° ombra. Mínima: 6°; 8° ombra.—Termómetro tipo: 14° 10°.—Fujia en 24 horas: 0.03.—Aguja evaporada en 24 horas: 170; 178.—Gros d'humiditat: 88.0; 82.9.—Viento: Dirección: SSE; OSO. Velocitat per 1º: 24; 30.—Estat del cel: Cubert.—Núvol: Clases: Cum. Cantitat: 0.0; 1.0.—Observaciones particulares:
Sortida del Sol 5 h. 43 m.—Puesta, 6 h. 35 m.—Lluna plena: Sortida, 1 h. 17 m.—Puesta, 11 h. 54 m.

D. ANTON SERRA Y PUJALS

MESTRE D'OBRES

HA MORT!

(A. C. S.)

Los seus afegits esposa, fills, fillas, fills polítics, nets, pare, germans, germanes polítiques, cosins, nebots, demés parents y lo Centre de Mestres d'obres de Catalunya, al fer a saber a sos amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua, los pregan lo tingan present en sas oracions y se serveixin assistir avuy, dimars, dia 4 del corrent, a dos quarts de deu del matí, a l'Església parroquial de Sant Pere de las Puellas, ahont se resarà un ofici y després a la casa mortuoria, Corts, 355, pera acompanyar lo cadàvre a la última morada (Cementiri Nou), per lo que rebrán especial favor.

No s'invita particularment.

L'ILM. SENYOR

DON ANDREU DE LLAURADÓ Y FÁBREGAS

Inspector general del Cos d'Enginyers de Monte, Censiller Superior d'Agricultura, Industria y Comerç, Comendador de la Real y distinguida Órden de Carlos III y de Isabel la Católica, oficial de l'Órden de Sant Lluís y Sant Maurici d'Italia y del Cristo de Portugal, Cavaller del Mérit Agrícola, oficial de las Palmas d'Or de Francia, oficial de la Legió d'Honor, condecorat ab la placa del Mérit Naval ab distintiu blanc, Comendador de l'Órden de Santiago de Portugal, corresponent de las Reales Academias de Ciencias de Madrid, Barcelona, Lisboa, etc., etc.

Morí lo dia 2 del corrent a las tres de la tarde

havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica
(Q. E. P. D.)

L'Excm. Sr. ministre de Foment, l'Ilm. Sr. Director general d'Agricultura, Industria y Comerç, qües, lo Cos general d'Enginyers de Monte, sa viuda donya Edita Plá Carreras, fillas donya Maria, donya Andrea y donya Edita, gendres lo marquès de Hijosa de Alava y don Lluís Ferrer-Vidal y Soler, nets, germans y cunyats don Joseph M.ª Florensa y de Jaumar y demés parents, fan saber a sos amichs y coneguts tan irreparable pèrdua, y ls pregan l'encomanin a Deu, y assisteixin al ofici qu'en sufragi de la seva ànima se celebrará avuy, dimars, dia 4, a las deu del matí en la parroquial iglesia de la Mare de Deu de Bethlém y després a la casa mortuoria, Pelayo, 56, pera acompanyar lo cadàvre fins al Cementiri Nou.

No s'invita particularment

ARTICLES DE SUISSA LA CASA PAU COIX

ha comprat a la casa Holh totas las existencias d'articles de Suissa, transparents y cortinats de musselina, de tul y d'aplicació. Pabellons de tul brodats, de 1,000, 2,000 y 3,000 rals, se venen a 20, 25 y 30 duros respectivament.
NOTA IMPORTANT.—Transparents de musselina de 3 metres llargh, a 3'95 pessetas. Cortinatges croixé, a 3'90 pessetas.

SECCIO D'ALFOMBRAS

Alfombras moqueta... a 3'30 ptas.
6/4 sofà... 14'
ab fleco... 2'

SECCIO DE LLANERIA

Llanas 8 pams d'ample... a 1' ptas.
Damassé seda... 3'
Alpaca labrada... 1'75

Per ésser ja al final de temporada, las mantas llana lliteras a 4 pessetas
VENDAS AL COMPTAT.—Horas: de 9 a 1 y de 3 a 7
Carrer Avellana, cantó a la Riera de Sant Joan es la primera escola després de la font

J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

Llissó de historia

Llissó de historia contemporànea que trasladam al Govern, traduhintla d'una correspondencia de Londres, publicada per un diari del mitjà de Fransa:

«Alguns mesos avans de la seva mort, —diu,—nostre inoludible amic Betances va dirnos: «La situació desesperada en que's troba Espanya en aquest moment, es consegüent en gran part d'un acte d'insubordinació comés per don Francisco Silvela. Si aquest senyor no hagués trahit al general Martínez Campos, quan aquest se preparava pera concedirnos las reformas promesas, may hauriam somniat en preparar la revolució cubana, origen de totas las actuals complicacions.»

Aquesta afirmació, que es veritat en absolut, fa referencia a un episodi de la política espanyola de que vull entretenir als nostres llegidors:

Quan en 1878 lo general Martínez Campos va tornar de Cuba, després de haver pacificat l'illa per medi de las promesas contingudes en lo tractat de Zanón, lo rey Alfons XII retirà sa confiança al senyor Cánovas y encarregà al general Martínez Campos la formació d'un nou Govern, ab la missió de realisar a Cuba las reformas promesas. Martínez Campos, bon soldat però mal polítich, formà un ministeri compost d'amichs del senyor Cánovas, y tots, excepte don Salvador Albacete, varen ferli trahició.

Mentres que's senyors Martínez Campos y Albacete elaboravan l'idealment los projectes de ley que devian portar la pau a la Gran Antilla, lo ministre de Governació don Francisco Silvela, d'acort ab lo funest Cánovas, preparà las eleccions a fi de tornar lo Govern de que formava part. Quan se tractà de fer votar las reformas per las noves Corts s'hi declarà, lo ministre de Governació, declarà cinicament al quefe del Govern

que ell y sos amichs eran contraris a las reformas. Tots los ministres, menos lo senyor Albacete, se feren solidaris de l'actiut del senyor Silvela.

Lo general Martínez Campos comprenqué allavors la situació: l'havian trahit. Rompé sas relacions polítiques y personals ab lo senyor Cánovas y presentà la dimissió. L'endemà, Cánovas formà ministeri anti-reformista ab los que havian trahit a Martínez Campos; lo marquès d'Osorio, lo comte de Toreno, don Joseph Elduayen, Romero Robledo, Silvela, etc. Tot estava perdut.

Fou allavors quan, veyent evasir-se llurs esperansas y comprenent que no seria completa cap promesa, Joseph Martí, Estrada Palma y'l doctor Betances, comensaren a organisar la revolució insular que esclatà quan la cosa estigüé assahonada y que s'encominà a l'enfonçament de la nació espanyola.

Podrán no ser exactes tots los detalls d'aquest episodi de la política espanyola, pero en conjunt té un ayre de verosimilitut que acapara, y lliga tant per altre part ab los datos ja coneguts, de aquest període, que imposa com una veritat indiscutible.

Els polítichs espanyols ab la maravellosa penetració que's caracterisa, donavan per resolta la qüestió cubana; ja havia passat lo perill, ja no calian concessions. El partido incondicional español, firme columna de la patria, responia de tot: mentres, ab lo patriotisme que havia donat tantas probas, ans governant y administrant tot, Espanya podia estar tranquila.

Poch s'ho pensavan llavors en Cánovas y els seus agents que per satisfacer una miserable passió personal, per desampallagarse d'en Martínez Campos, tixeran riu avall colonias y escuadras y aixamats de batallons, darreres engrunas de la forsa d'una terra que la acaba. Poch s'ho pensavan que vint anys després havian de oferir en vá a Cuba una absoluta autonomia y que tot havia de perders pera Espanya en aquella ori-

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER," DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN
(Societat en comandita)

RONDA SANT ANTONI, 9
Teléfono en lo despach. número 1555
y en los talleres, número 253

Aquestas construccions que per sa duració, lleugeresa e impermeabilitat no tenen rival, se recomanen molt especialment al senyors propietaris, arquitectes y constructores, pera substituir ab ventallats de zinc, plom o ferro en sas diverses aplicacions, pera ls usos domèstichs e industrials, embleixen ab exit cada dia superior en la instalació dels anomenats PONS MOURAS, que fan innecessaris los dipòsits de materias fecals, en benefici de l'higiene y de l'economia.

Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banyeras, ayuderas, serrentins, etc., molt econòmichs y forts.

Als arquitectes y mestres d'obras
L'establiment més barato que s'ha vist en RAJOLAS DE VALENCIA y demés materials pera la construcció d'obras, es al carrer ARIBAU, NÚM. 63, (esquerra del Ensanche).—Joseph Corral, Barcelona.

PARA-LLAMPS Y TIMBRES ELECTRICHES, se construeixen y col·loquen segons els darrers consells de l'Academia de Ciencias de Paris. Para-llamps desde 125 pessetas; timbres electriches desde 15 ptas.
AL BRAS DE FRANKLIN, Claris, núm. 77, Barcelona

fansas que la ofenguin, sense inspeccions y tutelats que la humillin.

Catalunya té molt desenrotllat lo instiut social y sab apreciar tan com cap altre poble las ventajas de viure en societat ab altres pobles.

Las tempestats separatistas de one parla la premsa de Madrid, no existeixen, però lo Govern te en sas mans lo produir-les; que segueixi las tradicions de la vella política espanyola y quan voldrà deturarlas ja no hi será a temps.

ENRICH PRAT DE LA RIBA.

L'ànima de la morta

Una boyra lleugera y tornassolada cobria aquell demati l'antiga Iglesia, acariciant mandrosament las euras de la horta del rector, qu'arrapantse paretis amunt, se desmayavan per sobre la teulada davant dels finestrals de colors, tot destriant els petons de sol que, com flors encanes, entravan a ruixats a dins del temple, coronant de rústicas garlandas, las testas mitj esborradas dels biabes y cavallers, que ab son esblayment de pedra, guarnian silenciosos, las llomas y ls sepulcres...

Una armonia misteriosa y trista, baixava ab gronxaments dolcissims de dalt del cor y esbandintse temple enllà, omplia d'oracions els llabris dels fideles, que ab una candela encesa a la mà, guaytavant tota endolada l'enlluernament dels ciris del altar, que com una onada de Gloria, amaranen de llum tebia, al Den d'amor clavats en creu, ab as florida de sanch, ab sos brassos oberts, y ab sa corona d'espinas...

Y'l sacerdot se tombà de cara al poble ab el manipule a la mà y ls fideles d'un a un hi deixaren un bes plé de recorts, un bes plé d'oracions. N'hi havian que ploravan com si besessin el front de la morta... Y las candelas s'apagavan poch a poch, una darrera l'altre, com sospirs de misericordia, com estrallas benchidas, d'un ell esperansador...

Y altre vegada baixava del cor aquella armonia misteriosa y trista, als gronxaments dolcissims, fent florir als llabris dels fideles tot un nuu d'oracions...

Y un núvol d'encens cobria l'altar, y'l sacerdot alsant els brassos dret al cel, ab las mans tremolosas aixecà l'Hostia... Llavors, de dintre una glopada de fum assolejada, va florir un liri... Era l'ànima de la morta, camí de la Gloria, deslliurada de la fosca... Y aquella flor santa, anà pujant, pujant, raig de sol amunt, fins al finestrall de colors y quan el calzer llumpejant l'amor santíssim, vessant de pau y d'esperansa, santificant els cors dels fideles, tremolava en l'aire el liri blanc, l'ànima de la morta, se llençà pels espays... Y altre vegada baixà del cor aquella armonia misteriosa y trista, ab gronxaments dolcissims, emportantse la visió.

Quan vaig sortir de l'Iglesia la boira s'havia fos. Una ratxada d'aire tebi cubria de frimsents de primavera, va aixamplarse ls pulmons y una esgarri-fansa d'allegria, serpejà per mon cos. Adalt de tot dels arbres, delirant de vida, somreyan las primeras fulles, somreyan fent la dentada a las que encara dormian arbre endintre, sens pensar que serian l'qui sabí las que primer caurian malaltes, las que fruirian menos d'aquell cel enlluernador plé d'il·lusions, que ara las feya creixe, rebejantlas de somnis y esperansas de joventut!

JOAN M. GUARICH.

Notas políticas

Programa de las novas Corts

Com estudi d'estat patològic del cervell nacional, es curiosa la solució que al problema, potser insoluble, del Estat espanyol dona La Epoca.

No se li acut estudiar Espanya, tenir en compte sa naturalesa y constitució real, los defectes y ls viciis que nos han portat al desastre, las forses efectivas que's tindrian d'aprofitar pera portar-nos a la REGENERACIÓ. Res d'aixó.

Lo remey s'ha de buscar a fora, mirar un tractat de dret públich, com qui mira un catalech o un mostruari de robes pera ferse un vestit de mitj temps, y triarse un non tipo d'estat. Y sortir de nou a passejar pel món, al concierto de las naciones estrenant lo vestit nou, contents y satisfets com un setmesó qualsevol.

Aixó sí, ja no's tracta d'un vestit de tioro largos, de frach, ni tant sols de levita, ara ab un torn de la monestuala americana, anirém com nos correspon. Tot depén de l'elecció de Figuri.

«Todo... puede derivarse de la acertada elección del tipo d'Estat moderno a que nuestro país se acoja en su presente desgracia...
Ara, a bona hora, res de roba de primera classe: cayaron al suelo... las aspiraciones a potencia de primer orden». Ara, a veure si nos podrán mantenir a potencia de segona classe: «La norma

de la República suiza, por ser una federación y un Estado puramente continental, entendemos que no nos conviene; pero Holanda y Dinamarca, maritimas y monárquicas, con glorioso pasado la primera, que disputó a Inglaterra el centro de los mares, entendemos que nos ofrecen no poco que imitar.»

Ja ho veyhem: «glorioso pasado», «centro de los mares», es un vestit que nos convé, no'ns pot venir millor.

La missió primera de «las Cortes de 1899» es l'elecció del «tipo ó norma de Estado que a España le aconseja adoptar, en la nueva y duradera situación, (durará lo que Deu vulga), a que la ha reducido la pérdida de todas sus colonias.»

Bon camí de cura portém. Res d'estudiar ni curar al malalt, res de remeys, res de neva atmosfera; ni de respirar aire de las sevas propias montañas ni de ls terrens sans de la seva propietat. Cambiémli senzillament lo vestit.

Posemli un vestit nou, fet a la moda d'Holanda y de Dinamarca; vestim al audalís indolent y apassionat, y al calmos gallego, y al vasch y al actiu català un vestit igual, uniforme, un vestit d'home del Nort, ben forrat y engabanyat de pells, un bon impermeable a prova de Noreest, d'aquell clima, y... vetalaquí curat.

[Y aquests son los de més enteniment! «Señor, señor, acorrenos, tira de nos tu piaga...»]

Aplech Catalanista de Sant Feliu de Codinas

La tranquila població vallesana prengué ahir tota la animació del temps del estiu-heig, tota la alegría de la diada de la festa major. Desde bon matí pels carrers transitava una munió bulliciosa vinguda dels voltants, y per las casas tot s'apariava pera rebre als forasters. Y entretant no era encara l'hora del meeting, per la carretera venian ab tartana los catalanistas de la comarca; tots colfoys d'una mateixa satisfacció, tots igualment interessats ab un acte que al propi temps que la inauguració de la Agrupació de Sant Feliu era la professió de fe pública del catalanisme del Vallés.

Mans d'amichs estrenyien las mans dels que arribavan, cambiantse uns als altres las més satisfactorias impresions del acte que s'anava a realisar.

Y'l poble, interessat de cor per la festa catalanista, voltava als nostres companys, cercant los detalls de lo que anava a ferse, preguntant pels oradors, y desfentse en desitjos de que's forasters se n'entornessen ben contents del poble.

Pro de las deu, arribaren los carruatges que conchaban los catalanistas de Barcelona, los de Sabadell, los de diferents indrets de Catalunya.

Fets los honors de la rebuda pels socis de la Agrupació de Sant Feliu, presidits per la seva Junta Directiva, passaren tot seguit cap al Casino, ahont devia tenir lloch la solemne sessió.

Los baloons d'aquell edifici lluhian banderes catalanas, y ben bé s'hi escanen en en aquell poble ls emblemas de nostra patria.

Sant Feliu es un dels terrens de Catalunya que té un carácter més sencer y que alena ab una ànima més nostra.

